

## Selvitys kanttorin ja seurakuntamuusikon eduista ja haitoista

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto  
09.09.2024 § 93  
188/01.01.01/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Käydään keskustelu aiheesta ja päätetään kuinka edetään asiassa.

Käsittely Mikaelin seurakunnan kanttori Katri Vanhamäki vertaili puheenvuorossaan kanttorin ja seurakuntamuusikon tehtävän eroja.

Päätös Seurakuntaneuvosto päätti avata haettavaksi B-kanttorin viran. Virka täytetään 1.1.2025 alkaen tai sopimuksen mukaan.

### Selostus

Mikaelin seurakunnassa on neljä kanttorinvirkaa, joista kasvatuksen vastuualueeseen kuuluva virka on nyt vailla vakinaista viranhaltijaa. Viran tehtäviä on hoitanut vs. kanttori joulukuusta 2023 lähtien. Kun arvioidaan, minkälainen muusikonvirka seurakuntaan nyt avataan, avainasemassa on mieltä etenkä kahta asiaa: mitkä tarpeet nousevat juuri meidän seurakuntamme todellisuudesta, ja mitä etuja tai haasteita määriteltä koulutus pohja, jota virkaan valittavalta edellyttäisi, voisi seurakunnalle tuoda.

*Kirkkojärjestys 6 luku 39§:*

*Kanttorin tehtävänä on johtaa seurakunnan musiikkitoimintaa. Hän vastaa musiikista seurakunnan jumalanpalveluksissa sekä muissa kirkollisissa toimituksissa ja seurakunnan tilaisuuksissa, opettaa rippikoulussa, hoitaa muutenkin musiikkikasvatustyötä ja edistää musiikin käyttöä seurakunnan eri toiminnoissa. Kanttori vastaa myös seurakunnan soittimien hoidosta ja huollosta.*

Nykyinen kanttorinvirkoja koskeva säädös (KS 163) tuli voimaan 31.5.2023 ja siinä on nimetty kanttorin virat seuraavasti: kanttorin virka on joko 1) ylempää korkeakoulututkintoa edellyttävä (taso B), 2) korkeakoulututkintoa edellyttävä (taso C) tai 3) ylintä tutkintotasoa edellyttävä (taso A). Usein näistä eri viroista käytetäänkin puhekielessä termejä A- B- ja C-virka. Ylivoimaisesti suurin osa kanttorin viroista on ns. B-virkoja.

Kanttorin virkaan kelpoisuuden antaa kirkkomusiikin osastolla suoritettu tutkinto, mutta kelpoisuus on mahdollista hankkia myös muulla musiikin alan tutkinnolla, mikäli siihen sisältyy riittävä määrä tiettyjä kirkkomusiikin aineryhmään liittyviä opintoja, ts. perustiedot jumalanpalveluksesta, urkujensoitosta, seurakunnan musiikkikasvatuksesta jne.

Jos avataan kanttorin viran sijaan esimerkiksi yhteisömuusikon, musiikkikasvattajan, seurakuntamuusikon tai muun nimikkeen alla oleva tehtävä, virallisia kelpoisuusvaatimuksia ei ole.

Seurakuntamme alueella on viisi kirkkoa, joista neljästä vastaamme. Kirkolliset toimitukset ja jumalanpalvelukset sekä jumalanpalveluselämään kiinteästi ankkuroituva kuoro- ja musiikkiryhmien toiminta vievät leijonanosan kanttorien työajasta. Työvoimaa tarvitaan lisäksi omien kirkkojen seinien ulkopuolella, mm. eri ikäisten leireillä, seurakuntayhtymän hautauskappeleissa, alueemme

palvelutaloissa, koulu- ja päiväkotiyhteistyössä sekä monenlaisissa muissa verkostoissa.

Merkittävimmät osa-alueet Mikaelin seurakunnan kanttorien työssä tällä hetkellä ovat

- Kirkolliset toimitukset (yht. n. 300 kpl/vuosi, tämä lisääntyy tulevaisuudessa koska haetaan siunaamisten määrä kirkoissa nousee enemmän kuin vihkimisten enää laskee)
- Jumalanpalveluselämä (su klo 10 Vartiokylä, klo 12 Mikael, to klo 18 Puotila, kesällä ke klo 18 Östersundom, kirkkovuoden juhla-ajat kaikissa kirkoissa, säännöllinen jumalanpalveluselämä palvelutaloissa)
- Musiikkiryhmät (Lapsikuoro Kristallit, nuorten bändit, Melisma, Cantus Novus, Itä-Sointu)
- Musiikinopetus ja musisointi rippikoulussa ja muilla leireillä, retriiteissä, tapahtumissa, konserteissa jne.
- Toimiminen erilaisissa verkostoissa alueella, esim. konserttitoiminnan tai seurakunnan yhteistyökumppanikuorojen toiminnan organisointi
- Soitinhuoltoasiat, pianojen ja urkujen virittämisestä ja kunnosta huolehtiminen.

Talouden näkökulmasta ajateltuna sillä ei ole suurta merkitystä, avataanko meillä ns. B-kanttorin virka vai seurakuntamuusikon tehtävä. Työajan näkökulmasta olisi tärkeää, että tehtävä on selkeästi hengellisen työn virka, ja siten työaikalain ulkopuolella, jotta hän voi työskennellä viikonloppuisin ja iltaisin.

Seurakuntamuusikon tehtävää eivät todennäköisesti tule suurella innolla hakemaan, tai siinä pysymään kanttoriksikin pätevät henkilöt. Neljännekin muusikon tulisi kuitenkin musiikkikasvatustehtävän lisäksi voida soittaa toimituksia ja jumalanpalveluksia, ja vastata niissä tämän ajan haasteisiin. On hyvin epätodennäköistä, että muualta kuin kirkkomusiikin osastolta valmistuneella henkilöllä, jolla ei ole lisäopinnoilla hankittua kanttorinkelpoisuutta, olisi riittävä jumalanpalvelus- ja urkujensoiton osaaminen. Todennäköisempää on, että kanttoriksi kelpoisella henkilöllä on monipuolista musiikillista osaamista, myös kevyen musiikin puolelta.

Vaikutusten arviointi

Viran tehtäväkuvaan kuuluu lasten ja nuorten parissa työskentely.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen, Katri Vanhamäki